

Mahatma Gandhi

A huszadik század folyamán Teréz anya mellett egyetlen olyan ember élt, akit a világ „nagy szellem”-nek, „mahatmá”-nak tartott. Ez a törekény halandó, **Móhandász Karamcsand Gandhi** mindannyiunk számára követendő példa lehet. **Gandhi** fizikai tűrőképessége és lelkiereje az egekig szárnyal. Tanításaiban a vallás és az etika, a lelkiség és a gyakorlati élet különös ötvözetét alkotta meg, s ezáltal rávezetett bennünket arra, hogy őszinteséggel és türelemmel mind egyéni, mind közösségi szinten megvalósíthatjuk önmagunkat.

Tartalomjegyzék

Származása.....	1
Élete	1
Vallása.....	2
Egészségprogramja	3
Politikája	3
Életútja	4

Származása

Mohandász Karamcsand Gandhi (1869. október 2. – 1948. január 30.) jogász, politikus. India politikai és spirituális vezetője, az indiai függetlenségi mozgalom vezéralakja.

A „**Gandhi**” gudzsarati kasztnév: banija vagyis a legkapzsibb kereskedők kasztjába tartozott. Maga a család fűszerkereskedő volt. Későbbi nevét híveitől kapta; a Mahatma szanszkrit szó, jelentése: „nagy lélek”. Ezen a néven ismeri meg őt az egész világ, s válik a békés ellenállás jelképévé. Nem áll vele rokonságban a későbbi indiai miniszterelnökök közül egyik **Gandhi** sem.

Élete

Tanulmányait a helyi angol iskolában kezdte, ahol meg-lehetősen félénknek bizonyult: túlságosan lassú és túlon túl engedékeny volt, soha nem verekedett, még azoknak sem ütött vissza, akik megverték. Egyszerre csak egy dologra összpontosít, vagyis teljesen tudatosan él minden pillanatban. Tudatos minden gondolatban, minden érzelmi és akaratú megnyilvánulásban, s folyamatosan a jelenben él.

Londonban tanult jogot, ám odautazása előtt önmegtartóztatási fogadalmat tett, melyhez egész életében hű maradt. Az indiai hagyományoknak megfelelően korán (tizenkét évesen) nősült, ezért elutazása előtt már négy gyermeke volt. Sikeres vizsgái után hazatért Indiába, ahol ügyvédi vizsgát tett. Ekkor fedezte fel életfeladatát, aminek megvalósításán azonnal dolgozni is kezdett: abbahagyta az ügyvédi gyakorlatot, mert arra a meggyőződésre jutott, hogy „a törvénykezés oly módszer, amely erőszak alkalmazásával akar igazságot tenni”. Az erőszakról pedig ugyanazt vallotta, mint Jézus – elvakult, célra nem vezető ténykedés. „Aki karddal öl, kard által vész el” – erőszak erőszakot szül, az akció és reakció természeti törvényénél fogva, nem alkalmas tehát arra, hogy nagy és nemes célokat végső diadalra juttathasson. Ez az eszme, az erőszak-nélküliség, melyet **Gandhi**, mint az ind faj természetének megfelelő elvet ismert meg, s a „hinduság gyökeré”-nek nevezett, vált az elnyomottak nagy védelmezőjének alapvető hitvallásává.

A szemet-szemért az egész világot vakká teheti.

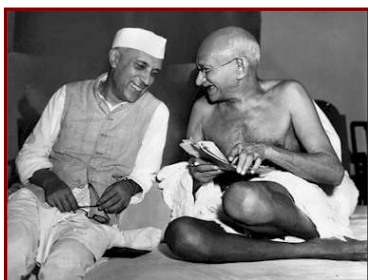

1893-ban egy indiai cég jogtanácsosaként Dél-Afrikába utazott, ahol a hindu kisebbség szószólója lett. Ebben az időben alakította ki filozófiai rendszerét, melyre egész pályafutása épült. Elvének lényege, hogy az igazság ereje győz, így passzív ellenállással kell elérni a kitűzött célokat. 1915-ben tért vissza Indiába, ahol a függetlenségi mozgalom élére állt, s ekkoriban kapta a Mahatma jelzőt is híveitől.

India ebben az időben még brit koronagyarmat, **Gandhi** pedig Nagy-Britanniával szemben a hindu nacionalizmus képviselőjeként lépett fel. Az I. világháborút követően Nagy-Britannia szövetségesnek tűnhet, **Gandhi** pedig India függetlenségét követelte. 1922-ben az egész országot polgári engedetlenségre buzdította, amiért hat év börtönbüntetésre ítélték. Két év múlva szabadon engedték, ekkortól politikai akciói révén egyre élesebb ellentét alakult ki a brit hatóságok és az indiai függetlenség hívei közt. A II. világháború idején többször hangsúlyozta, hogy csak a független, szabad India tud csatlakozni a szövetséges hatalmakhoz. A polgári engedetlenség és a passzív ellenállás a leghevesebb európai és észak-afrikai harcok idején érte el csúcspontját, ám India függetlenségét mégsem sikerült kivívniuk.

1942 és 1944 között ismét bebörtönözték, előzőleg ugyanis meghirdette a „Quit India” jelmondatot, mely a briteket azonnali távozásra szólította fel. Szabadulása után szembesülnie kellett azzal, hogy politikai küzdelme nem érte el a célját: a hinduk és muzulmánok kiegyezése nem jött létre, nem tudta elejét venni a véres zavargásoknak, és a volt gyarmat 1947-es függetlenné válásával két országra szakadt: Indiára és Pakisztánra.

Először nem vesznek tudomást rólad, aztán kinevetnek, aztán harcolnak ellened, aztán győzől.

1948-ban, miközben arra akarta rávenni a hindu közösséget, hogy tegyen engedményeket a muzulmán kisebbségnek, Új-Delhiben egy szélsőséges nacionalista, Nathuram Godse lelőtte.

Az iránta érzett mélységes tiszteletből Dzsaváharlál Néhrú első indiai elnök lánya nevét Indira Gandhira változtatta.

2007 júniusában az ENSZ közgyűlése október 2-át, **Gandhi** születésnapját az erőszakmentesség világnapjává nyilvánította.

Vallása

Szüleivel a hinduizmus dzsaina felekezetéhez tartozott, amely vallás egyesíti magában az ősi hindu világnézetet a buddhizmus vallásbölcseleti eredményeivel. Mindkettőnek alaptétele az ahimsa (minden élet kímélése, a mindennel szemben való ártalmatlanság) és a maitri (a szeretet, amely nemcsak az emberekre, hanem az élők egész világára kiterjed). A dzsainista háttér erősen meghatározta **Gandhi** későbbi tanait. Ez alapján tette meg tanai alapjául az erőszakmentességet. A dzsainizmus lényege minden élet végtelen tisztelete. A dzsainista szerzetesek söprögetik maguk előtt az utat, nehogy egyetlen bogárkára is rálépjenek. Ugyanígy kendőn átszűrrik az elfogyasztott vizet a kis élőlények védelme miatt. Táplálékukat szigorú növényi étrend képezi. **Gandhi** is vegetáriánus étrenden élt, amit gyakran szakított meg hosszú böjtölésekkel.

Ha igazad van, megengedheted magadnak, hogy megőrizd a nyugalmad. Ha nincs, nem engedheted meg, hogy elveszítsd.

Egészségprogramja

Kevesen tudják, hogy **Gandhi** nemcsak politikusként mozgatta meg India népét, hanem egészségprogramjának megvalósításáért is küzdött. A hivatalos (nyugati) gyógyszerközpontú orvostudománnyal szemben ősi indiai, ajurvédikus hagyományokon alapuló, XX. században továbbfejlesztett természetgyógyászatot képviselt és hirdetett, miután elméleti tudományok és számos kísérlet, tapasztalat során meggyőződött a természetes életmód értékéről és hatásosságáról. A század elején az Indian Opinion című lapban, gudzsaráti nyelven látott napvilágot eredetileg természetgyógyászati cikksorozata, mely 1921-ben könyv alakban, angol nyelven is megjelent „*A Guide to Health*” (*Egészségre Vezérlő Kalauz*) címen. Mintegy öt kötetet tölt meg **Gandhi** egészség- és gyógyítástana.

Politikája

Célja az egységes, független India megteremtése volt. Ennek megvalósítása érdekében az indiai kisebbség élére állt, s megalapította első politikai szervezetüket, a Natal Indiai Kongresszusát. Meggyőződése szerint a hinduk és muzulmánok közeledését, a két vallás szolidáris egymás mellett élését a szeretet és az odaadás újfajta elvének – az erőszakmentességnek – a követésével kell megvalósítani. Tanítása szerint a szeretet és az erőszak-mentesség mindent legyőz! Már gyermekkorban meg kellene tanulni, hogy „az élet harcában a gyűlölet könnyen legyőzhető szeretettel, a tudatlanság igazsággal, az erőszak pedig szenvedéssel”.

Gandhi új politikai módszert vitt hazájába, amely voltaképpen „alkotmányon kívüli” volt, nem illeszkedett a megszokott politikai gyakorlatba. A módszer három alapelven nyugodott:

- ✿ az igazságtalan törvényeknek nem kell engedelmeskedni, azokat meg lehet szegni;
- ✿ mindig erőszak nélkül kell cselekedni;
- ✿ a cél nem szentesíti az eszközt.

A hatalom birtokának az a hatása, hogy az emberek siketekké és vakokká válnak. Nem látják többé azt, ami az orruk előtt van, és nem hallják, ami a fülükbe harsog.

Népének azt tanította, hogy a szabadság kivívásának módja az, hogy legyőzünk magunkban minden visszatetsző tulajdonságot és önzést. Életében igen fontos szerepet töltött be a vallás is: nem tett semmiféle különbséget vallás és politika között. Ő maga úgy vélekedett, hogy képtelen lenne vallási életet élni, ha nem venne részt tevékenyen a politikában, vagyis az egy nemzedékkel előtte járó hindu vallásreformereknek azt a gondolatát vitte tovább, hogy India lakosságát a társadalmi kérdések iránt fogékonyra és politikailag tevékenyre kell tenni.

Gandhi – mint keleti tanító – ötvözte életében a védikus és a krisztusi impulzust. Meggyőződése volt, hogy nemcsak a Védákban vagy a Koránban, hanem a Bibliában is megtalálható a teljes igazság. Nyíltan vallotta például, hogy az Evangélium mutatta meg számára a követendő utat. Egyben bebizonyította azt is, hogy nem elég a kereszténységre, mint intézményre hivatkozni: a szellem a fontos! Kunyhójában is Krisztus képét őrizte, a következő felirattal: „Ő a békénk!” Annak pedig, aki egy napon megkérdezte tőle, miért tanítja ezt, hiszen nem keresztény, így válaszolt: „Keresztény, hindu, muzulmán és zsidó vagyok! Meggyőződésem, hogyha Krisztus visszatérne, megáldaná sokak életét, akik még a nevét sem hallották, de éle-

A szeretet lángjaiban a legkeményebb vasnak is meg kell olvadnia.

tükkel példát nyújtanak arra, hogyan kell az erényességet gyakorlatba ültetni.” Tanításaiban gyakran felcsengtek Jézus szavai: „Szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót haragosaitokkal, azokra, akik átkoznak benneteket, mondjatok áldást, és imádkozzatok üldözőitekért!”

Gandhi a háborúk és viszályok ellen a legnagyobb fegyverként a bűnt, az imát és az erőszakmentességet alkalmazta. A bűnről azt tartotta, hogy általa megtisztul az ember lelke és gondolata, magasabb tudatállapotba kerül, s ezáltal szenvedései és erőszakossága is transzformálódik – asztrálteste megtisztul a harcias ösztönöktől. A bűnt ugyanakkor közösségi szinten is hat: emeli a közösség állapotát, tehát az ember nemcsak magáért bűntölhet, hanem áldozatból embertársai üdvéért is! **Gandhi** maga a következőképpen vallott erről: „Az ember kötelessége a mások önzetlen szolgálatában áll, s ezt a szolgálatot nem azért kell vállalnia, hogy másoknak jót tegyen, hanem inkább azért, mert ez a létezésének törvénye!”

A különbség a között, amit megteszünk és amire képesek lennénk, megváltoztatná a világot.

Életútja

1869. **Móhandász Karamcsand Gandhi** születése Porbandarban (október 2.)
1888. Jogot tanul Londonban (1891-ig).
1893. Ügyvéd Dél-Afrikában (1914-ig).
1908. Megírja a *Hind Szvarádzs, avagy az indiai önkormányzat* c. művét.
1915. Családjával visszatér Indiába.
1916. Csamparanban polgári engedetlenségi mozgalmat, Ahmedábádban sztrájkot szervez. Először bűntől egy közügy érdekében.
1920. A Kongresszus **Gandhi** javaslatára jóváhagyja a kormánnyal való együttműködés megtagadását, az idegen intézmények bojkottját és a teljes önkormányzat követelését.
1922. Letartóztatják és 6 évi börtönre ítélik.
1924. Vakbélgyulladással operálják, majd szabadon bocsátják. 21 napos bűntöt tart a hindu–muzulmán egység helyreállításáért.
1928. Egyéves politikai szilenciumot fogad, közben társadalomépítő konstruktív programját népszerűsíti.
1930. Lapjában, a Young Indiában közzéteszi 11 pontos követelését (január 30.).
1930. Ahmedábádból március 12-én **Gandhi** a sómenet élén elindul Dandiba, ahová április 5-én érkezik meg. Májusban letartóztatják **Gandhit** és Nehrut is.
1931. Újból szabadon bocsátják. A **Gandhi**–Irwin tárgyalás a Kongresszus hivatalos elismerését jelenti.
1932. **Gandhit** és a Kongresszus vezetőit letartóztatják, a pártot illegálisnak nyilvánítják.
1942. Az Összindiai Kongresszusi Bizottság **Gandhi** által megfogalmazott határozata: „Angolok, távozzatok Indiából!” **Gandhit** és a többi vezetőt letartóztatják.
1943. **Gandhi** 21 napos bűntje.
1944. Wavell alkirály szabadon bocsátja **Gandhit** (május 6.).
1946. Noakhaliba megy, hogy lecsillapítsa a vallásközösségi vérengzést.
1947. **Gandhi** Bihárban békít. Nem járul hozzá az ország felosztásához, így a Kongresszus nélküle fogadja el azt.
1948. **Gandhi** újabb bűntjével kierőszakolja, hogy India adja át Pakisztánnak a nemzeti vagyón neki járó részét. Január 30-án meggyilkolják.